

Innhold

Forord	11
Innledning	13
Kapittel 1 Fra Poiesis til Praxis	17
MARIT PETERSEN	
Kapittel 2 Relasjon – som noe allmennmenneskelig	19
PER LORENTZEN	
Relasjon – på godt og vondt	20
Profesjonell relasjon	20
Mening	22
Menneskenære grunnbegreper	24
Ikke tenk, men se!	28
Spenninger og dilemmaer i fagetisk praksis	29
Viljer og formål	33
Kapittel 3 Sansning og forståelse	36
PER LORENTZEN	
Samhandling	36
Tanker om miljøarbeiderrollen	39
Sansning og forståelse	41
Erfaringer fra praksis	44
Avslutning	46
Kapittel 4 Poiesis eller praxis? – Et intellektuelt og analytisk skille. . .	47
MARIT PETERSEN OG MADELEINE AMSRUD	
Hvordan bidrar prosjektet til videreutvikling og innovasjon?	48
Holdninger dannes	50
Teorivalg er ikke likegyldig	52
Praksisfortellingenes betydning	55
Hvilke fortellinger tar studentene med seg til refleksjonsmandagen?	57

Kapittel 5 Å se betydningen av livsforståelse for å skape endring 59

PETTER MYHRER-NÆSS

Jeg måtte finne min egen vei.	60
Et bofellesskap preget av frykt	61
Når «folkepsykologi» styrer tenkningen.	61
Én livsforståelse står mot en annen	62
Den nye faglige tenkningen møtte skepsis	64
Hvordan gå fra enkeltpersoners endrede holdninger til en kollektiv endring?	65
Betingelser for å oppnå et samvær som grunnlag for dialog.	66

Kapittel 6 Komplekse prosesser; en analyse av relasjoner i bofellesskap for mennesker med utviklingshemming og utfordrende adferd 68

ANITA TOLLEFSEN OG MARGUNN ROMMETVEIT

Metode i intervjuundersøkelsen.	70
Bofellesskapets utforming.	72
Kunnskap og makt.	73
Språkets betydning.	74
Medisinsk diskurs	75
Sikkerhetsdiskurs	79
Adferdsanalytisk diskurs	86
Relasjonell diskurs	91
Diskusjon	95

Kapittel 7 Hvem er jeg som hjelper? 97

MARIT PETERSEN

Metode i fokusgruppeundersøkelsen	98
Å være seg selv i en profesjonell hjelperelasjon.	100
Å få være den personen du er.	102
En hverdagslig virkelighet	105
Indre stemme og ytre horisont	107
Når skjønnsvurderinger begrenser friheten.	109
Relasjonell tilnærming er å være sensitiv på den andre, og på seg selv	112
Når det å være seg selv «kommer i veien for den andres behov».	113
Viktige erfaringer som fremkom i første fokusgruppe	115
Å være en tjommi i en profesjonell hjelperelasjon.	116
Når relasjonen omgjøres til et redskap	118
Et relasjonelt mistak?	119
Å tåle	122

Viktige erfaringer som framkom i den andre fokusgruppen.	123
Avslutning	123
Kapittel 8 <i>Trine måler opp, mens Andreas henter filter.</i>	
– Å samarbeide likeverdig om en hverdagslig situasjon	125
JUNE ELISE GULLI	
Refleksjoner om en hverdagslig situasjon	127
Er det enkle alltid det beste?	128
Betydningen av makt	128
Partnerkompetanse – det samhandlende mennesket	129
Pedagogisk taktfullhet.	130
Sensitivitet og nærvær i møte med den andres livsverden	132
Personlige refleksjoner og betraktninger som vernepleierstudent . . .	132
Kapittel 9 Å lytte til det som ikke nødvendigvis blir sagt	134
CECILIE BJØRNEVIK	
Når noe virker betydningsfullt der og da.	136
Å ta vare på den andres liv	137
Å sanse situasjonen	138
Kapittel 10 Når dagsorden blir satt til side og man lar seg påvirke av den andre	141
MADELEINE AMSRUD	
Asymmetriens mange ansikter	142
Tilliten.	144
Å dele øyeblikket sammen	146
Skal vi alle ta bussen feil vei?	147
Til Nadja.	147
Kapittel 11 <i>Dunk, dunk – å tolke situasjonen på nytt idet den utspiller seg . . . . .</i>	148
ANITA HETLEVIK	
Dradd mellom øyeblikket og fremtiden	149
Planer er for fremtiden	150
Innskytelsen	150
Makt og avmakt i relasjonen	151
Hva er målet, og hvem sitt mål styrer?	152

Kapittel 12 Å våge å handle annerledes	154
INGRID KARIN SINGELSTAD	
Å se annerledes	155
Fastlåst eller kreativt	155
Å gjøre prosedyrer om til stunder	156
Positiv bruk av makt?	157
Å gi av seg selv	159
Avslutning	160
Kapittel 13 Vil du dansa med meg? – Ein tekst om ansvar i møte med den andre	161
CAROLINE STIEN NYSÆTER	
Å vera <i>for</i> den andre	163
Eit val om å svara	164
Ivaretaking av rommet	165
Kva viss, tenk om, om berre	166
Fordring som ansvar	167
Kapittel 14 Kommentar til praksisfortellingene	169
PER LORENTZEN	
Det store i det lille	170
Hverdagshendelser som lett kan bli oversett	170
Å sanse – og å stole på sansene	171
Når noe står på spill	172
Når klientens gjøremål må sees i nytt lys	173
Kreative vinklinger på fastlåste situasjoner	174
Hvor langt strekker mitt ansvar seg?	175
Poiesis og praxis i praksis	176
Kapittel 15 Oppsummerende tanker om samværets praksis, personlig ansvar og tilstedeværelse	178
PER LORENTZEN, MARIT PETERSEN OG PETTER MYHRER-NÆSS	
Miljøarbeidet	179
Personlig engasjement	181
Det hverdagslige	182
Litteraturliste	188
Forfatterpresentasjoner	194